

Kwartaalbericht Q2 2017

Dekkingsgraad ABP kruipt langzaam omhoog

Hoofdpunten:

- Actuele dekkingsgraad stijgt in tweede kwartaal naar 101,3%
- Beleggingsrendement tweede kwartaal: 0,0% (-€ 0,1 miljard)
- Verplichtingen nemen af in tweede kwartaal door gestegen rente (-€ 7 miljard)
- Beleidsdekkingsgraad stijgt naar 96,3%

Heerlen/Amsterdam, 20 juli 2017. In het tweede kwartaal van 2017 verbeterde de financiële positie van ABP heel licht. De actuele dekkingsgraad steeg met 1,5%-punt naar 101,3%. Dat is vooral te danken aan de gestegen rente. Hierdoor verminderden de verplichtingen met € 7 miljard. Het belegd vermogen van ABP bleef in het tweede kwartaal gelijk door tegenvallend rendement (€ 389 miljard).

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: "De dekkingsgraad kruipt langzaam verder omhoog en dat is op zich positief. Toch verwachten we dat we de pensioenen de komende vijf jaar niet of nauwelijks zullen kunnen verhogen met de inflatie. Ook de kans op verlaging van de pensioenen blijft de komende jaren aanwezig. ABP ziet de noodzaak van modernisering van ons pensioenstelsel en steunt daarom de inmiddels bekende contouren van het SER-plan. Ik hoop van harte dat het nieuwe kabinet de juiste randvoorwaarden schept om dit mogelijk te maken."

Vooruitblik: kans op verlaging/indexatie

De beleidsdekkingsgraad stond eind juni 2017 op 96,3%. Deze dekkingsgraad (het twaalfmaandsvoortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden) bepaalt of de pensioenen verhoogd (geïndexeerd) mogen worden. De beleidsdekkingsgraad vertoonde in het tweede kwartaal van 2017 een stijgende trend: van 94,0% (eind maart 2017) naar 96,3% eind juni. Met de huidige stand verwacht ABP dat verhoging van pensioen de komende vijf jaar niet of nauwelijks aan de orde zal zijn.

De kans dat ABP de pensioenen in 2018 of volgende jaren moet verlagen blijft aanwezig. Dat moet gebeuren als eind 2017 de actuele dekkingsgraad onder de kritische grens ($\pm 88\%$) zakt of als de beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft.

Waardeoverdracht kan pas plaatsvinden vanaf een beleidsdekkingsgraad van minimaal 100%.

Ontwikkeling beleggingen en verplichtingen

Het beschikbaar vermogen is in het tweede kwartaal gelijk gebleven: € 389 miljard. Het rendement over het tweede kwartaal bedroeg 0,0% (-€ 0,1 miljard). Over het eerste half jaar bedraagt het totale rendement 1,9% (€ 7,4 miljard).

Een aantal beleggingscategorieën laat in het tweede kwartaal een negatief rendement zien. De sterke positie van de euro ten opzichte van andere valuta speelde hier een belangrijke rol in.

Staatsobligaties, inflatiegerelateerde obligaties, aandelen opkomende landen, private equity en infrastructuur eindigden in de plus. (Zie bijlage)

De waarde van de verplichtingen (alle pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren) is in het tweede kwartaal met € 7 miljard gedaald tot € 383 miljard. De stijging van de rekenrente met afgerond 0,1%-punt is de voornaamste reden voor de daling van de verplichtingen.

Vooruitblik beleggingen

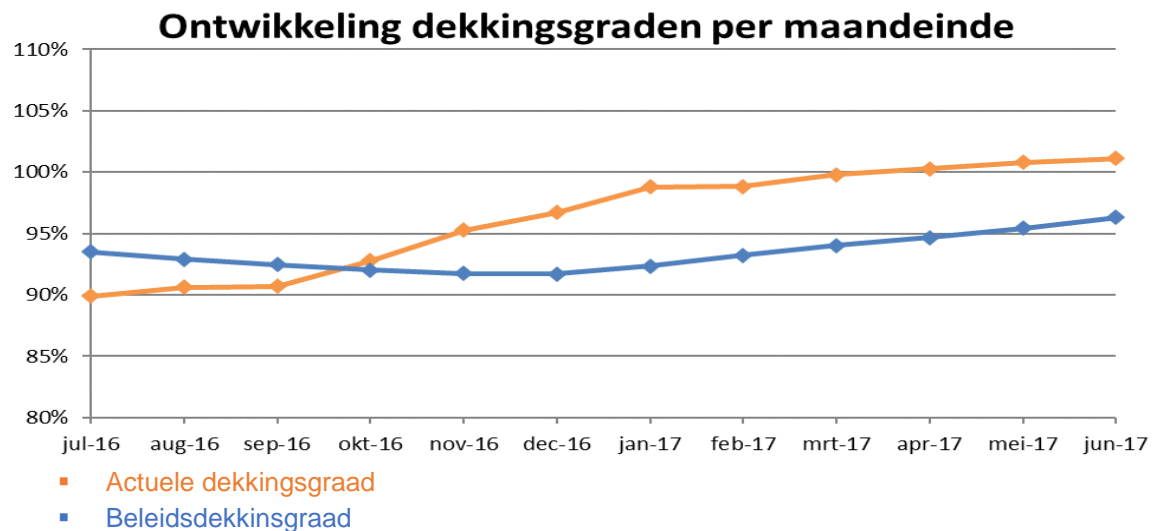
De vertrouwensindicatoren blijven wereldwijd sterk, maar tussen de regio's lopen de ontwikkelingen wel uiteen. In de VS lijkt de vaart er een beetje uit, terwijl de rest van de wereld, in het bijzonder de eurozone en opkomende markten, een inhaalslag maakt. Ook het monetair beleid is aan het draaien, waarbij een

verkrapping van het monetaire beleid in het verschiet ligt. Aandelenmarkten profiteren voorsnog van de stijgende bedrijfswinsten, maar een stijgende rente kan negatieve gevolgen hebben voor zowel aandelen- als obligatiemarkten.

Het acute politieke risico is wat weggeëbd, na de verkiezingen in Frankrijk, Nederland en Oostenrijk. Ook lijkt de kans op een 'harde' Brexit te zijn afgenomen doordat de Conservatieven hun meerderheid in het parlement verloren hebben.

Kerncijfers	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017
Beleidsdekkingsgraad (%)	94,4	92,5	91,7	94,0	96,3
Dekkingsgraad (%)	90,6	90,7	96,7	99,8	101,3
Beschikbaar vermogen (€ mld.)*	372	381	382	389	389
Verplichtingen (€ miljard)	411	420	395	390	383
Rekenrente (%)	1,0	0,9	1,3	1,4	1,5

*de belangrijkste redenen voor verandering van het beschikbaar vermogen zijn behaald beleggingsrendement, premies en uitkeringen

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft 2,9 miljoen deelnemers en €389 miljard (per 30 juni 2017) aan vermogen beschikbaar.

Bijlage:

Samenstelling en rendement beleggingsportefeuille

Rendementen zijn voor valutahedge, er kan sprake zijn van afrondingsverschillen

	Gewicht	Q2 2017		Q1+Q2 2017		2016	
		Rendement		Rendement		Rendement	
		in %	in miljard €	in %	in miljard €	in %	in miljard €
Vastrentende Waarden	38,3	-0,7	-1,1	-1,0	-1,5	5,5	8,0
Staatsobligaties	7,0	0,5	0,2	-0,3	-0,1	2,6	1,3
Langlopende Staatsobligaties	6,1	0,8	0,2	-0,9	-0,2	7,9	0,5
Bedrijfsobligaties	13,3	-1,9	-1,0	-1,8	-0,9	6,6	3,2
Obligaties opkomende landen	2,9	-3,8	-0,4	0,2	0,0	14,9	1,3
Inflatie gerelateerde obligaties	8,9	0,2	0,1	-0,9	-0,3	5,1	1,6
Aandelen	34,0	-1,4	-1,9	5,2	6,7	12,1	14,2
Aandelen ontwikkelde landen	24,8	-2,0	-2,0	3,2	3,1	10,9	9,8
Aandelen opkomende landen	9,2	0,2	0,1	11,2	3,6	15,1	4,5
Alternatieve beleggingen	17,5	-4,0	-2,7	-5,2	-3,5	12,5	7,4
Private Equity	4,9	0,6	0,1	0,6	0,1	14,8	2,5
Grondstoffen	4,6	-10,6	-1,8	-15,5	-2,7	16,8	2,4
Opportunity Fund	0,6	-2,1	0,0	-8,1	-0,2	5,0	0,1
Infrastructuur	2,7	1,9	0,2	4,2	0,4	13,0	1,0
Hedge fondsen	4,7	-5,8	-1,1	-5,9	-1,1	7,9	1,4
Vastgoed	10,0	-1,0	-0,4	0,3	0,1	8,4	3,0
Vastgoed	10,0	-1,0	-0,4	0,3	0,1	8,4	3,0
Portefeuille rendement (voor overlay)	99,8	-1,6	-6,1	0,5	1,8	9,4	32,7
Overlay *	0,2	1,5	6,0	1,5	5,6	0,1	0,3
Rente- en inflatiehedge *		-0,3	-1,0	-0,6	-2,2	1,3	4,4
Valutahedge *		1,8	7,1	2,1	7,9	-1,3	-4,7
Cash en overig *		0,0	-0,1	0,0	-0,2	0,2	0,6
Totaal	100,0	0,0	-0,1	1,9	7,4	9,5	33,0

* contributie aan totaal rendement